

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

Державна регуляторна служба України

Надсилаємо для опрацювання та погодження проект постанови Кабінету Міністрів України “Про заборону експорту брухту чорних металів (металобрухту)” (далі – проект постанови), розроблений на виконання доручення Прем’єр-Міністра України Д. Шмигала від 29.09.2021 № 45023/0/1-21.

Проект постанови разом з аналізом регуляторного впливу до нього оприлюднено на офіційному веб-сайті Мінекономіки в розділі “Обговорення проектів документів”.

- Додатки: 1. Проект постанови на 1 арк.;
2. Пояснювальна записка на 5 арк.
3. Аналіз регуляторного впливу на 7 арк.
4. Копія повідомлення про оприлюднення на 2 арк.

**Перший віце-прем’єр-міністр України –
Міністр**

Олексій ЛЮБЧЕНКО

Зозуля Є. О., тел. 200-47-73, (37-17)

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000018233200EEF89400

Підписувач Любченко Олексій Миколайович

Дійсний з 25.05.2021 0:00:00 по 24.05.2023 23:59:59

Мінекономіки

4433-02/48005-03 від 01.10.2021 15:00

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від _____ 2021 р. № _____

Київ

Про заборону експорту брухту чорних металів (металобрухту)

Відповідно до частини четвертої статті 12 Закону України “Про металобрухт”, виходячи з потреби брухту чорних металів (металобрухту) Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Заборонити до 31 грудня 2022 року (включно) вивезення за межі митної території України в митному режимі експорту товарів за кодом згідно з УКТ ЗЕД 7204 “Відходи та брухт чорних металів, зливки чорних металів для переплавлення (шихтові зливки)”.
2. Ця постанова набирає чинності через 10 днів з дня її опублікування.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000018233200EEF89400

Підписувач Любченко Олексій Миколайович

Дійсний з 25.05.2021 0:00:00 по 24.05.2023 23:59:59

Мінекономіки

4433-02/47735-03 від 30.09.2021 09:03

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Про заборону експорту брухту чорних металів (металобрухту)”
(далі – проект постанови)

1. Мета

Забезпечення потреби брухту чорних металів (металобрухту) в Україні.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Забезпечення вітчизняних металургійних підприємств металобрухтом, який утворився на території України, набуває стратегічного значення для безперервного виробництва і постачання металопродукції для потреб вітчизняного військово-промислового комплексу, машинобудування, відновлення інфраструктури.

Кожна тонна повторно використаного металобрухту економить 1,5 тонн CO₂, 1,4 тонн залізної руди та 740 кг вугілля. Переробка брухту та сталі потребує лише 1/3 затрат енергії порівняно з виробництвом сталі з первинної сировини.

Повторне використання сировини стає одним із ключових напрямів у європейському виробництві. Воно не лише знижує витрати виробництва, а й несе довготривалий екологічний ефект, адже зменшує використання залізної руди, переробка якої призводить до значно більших витрат енергії й викидів CO₂.

Довідково: за інформацією експертних організацій, щорічні обсяги заготівлі металобрухту в Україні протягом 2007-2020 роках зменшилися майже втричі, відповідно, з 8,26 до 2,92 млн. тонн на рік.

Таке зниження обсягів заготівлі металобрухту обумовлене значним зменшенням обсягів металофонду в Україні, що є основним його джерелом. Так, загальний обсяг металофонду в Україні за цей період скоротився на 68 млн. тонн (-12%), переважно за рахунок легкодоступного брухту (амортизаційного фонду: обладнання тощо).

Через слабкий інвестиційний процес та продовження деіндустріалізації в Україні не відбувається відновлення металофонду, та погіршується його структура (скорочується питома вага легкодоступного брухту). Прогнозовано річні обсяги заготівлі металобрухту в Україні протягом найближчих 4 років складуть 2,3-2,5 млн. тонн на рік.

За інформацією Об'єднання підприємств “Укрметаллургпром” відновлення світової економіки у 2021 році після кризових явищ, спричинених пандемією гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, призвело до непередбачуваних змін виробництва, пропозиції та споживання металопродукції у світі. Як наслідок, спостерігається розрив між пропозицією та споживанням, що реалізувалось у підвищення цін як на кінцеву металургійну продукцію, так і на сировину для її виробництва. За

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B0400000018233200EEF89400](#)

Підписувач [Любченко Олексій Миколайович](#)

Дійсний з [25.05.2021 0:00:00](#) по [24.05.2023 23:59:59](#)

Мінекономіки

4433-02/47735-03 від 30.09.2021 09:03

рік ціна на металобрухт зросла майже вдвічі (з 265 дол. США за тонну в травні 2020 року до 499 дол. США за тонну в травні 2021 року).

Таке зростання цін на металобрухт спричинило динамічне зростання експорту металобрухту з України протягом 2021 року. Так, у січні-серпні 2021 року, згідно з даними митної статистики, українські підприємства експортували металобрухту (за товарною позицією згідно з УКТ ЗЕД 7204) на суму 157,14 млн. дол. США, вагою 410,43 тис. тонн. – збільшено експорт брухту чорних металів в 29,5 разів у вартісних показниках та у 19,9 разів у кількісних показниках у порівнянні з аналогічним періодом минулого року.

З початку лютого 2021 року різниця між світовими котируваннями металобрухту і внутрішніми цінами перевищує рівень витрат при експорті. Вони складають 110 дол. США/тонна – на оплату мита, транспортування і портову перевалку. Це відкрило можливість для масштабного експорту цієї металургійної сировини.

За означеної динаміки (за оцінками експертних організацій) річний обсяг експорту металобрухту може перевищити 1 млн. тонн, що становить більше ніж половину загального обсягу поставок металобрухту на українські металургійні підприємства у 2020 році.

Довідково: за інформацією експертних організацій Україна через тимчасову окупацію частини Донбасу втратила три крупних металургійних заводи сумарною потужністю майже 8 млн. тонн сталі/рік (Алчевський меткомбінат, Єнакіївський метзавод і Донецьксталь).

Сумарні потужності інших 10 українських металургійних підприємств складають 32 млн. тонн сталі/рік, однак протягом останніх років вони були завантажені на 65-75%. Такий рівень завантаженості потужностей був обумовлений слабким зовнішнім та внутрішнім попитом на металовироби, в т.ч. через COVID-19.

Водночас починаючи з 2021 року спостерігається збільшення попиту на сталь в світі та в Україні, обумовлене посткризовим відновленням економіки, і збільшенням інвестиційних витрат на інфраструктурні проекти в різних країнах. Очікується, що така ситуація триватиме протягом найближчих років, що сприятиме зростанню попиту на сталь, зокрема і українського виробництва.

Тому слід очікувати зростання виплавки сталі в Україні до 22 млн. тонн в 2021 році (що підтверджується результатами 1-го півріччя – 10,9 млн. тонн), до 23 млн. тонн в 2022 році, та до 24 млн. тонн в 2023 році.

Така динаміка виплавки сталі потребуватиме додаткового металобрухту, в обсязі 300 тис. тонн в 2021 році, та по 200 тис. тонн в 2022-2023 роках. Сумарно додатковий попит на металобрухт до 2023 року зросте на 700 тис. тонн, і складе щонайменше 3,6 млн. тонн в 2023 році. Це на 24% перевищує обсяги поставок металобрухту в 2020 році.

За прогнозами Об'єднання підприємств “Укрметаллургпром” відсутність цих обсягів металобрухту у внутрішніх споживачів (метзаводів) може призвести до виникнення дефіциту на ринку металобрухту (до кінця 2021 року дефіцит може скласти понад 500 тис. тонн), а також до зменшення виплавки

сталі в Україні, і, як наслідок – до скорочення виробництва сталі на 9,5%, скорочення темпів росту ВВП на рівні 0,4%, втрата 25 тисяч робочих місць.

Відповідно до частини четвертої статті 12 Закону України “Про металобрухт”, виходячи з потреби брухту чорних металів, Кабінет Міністрів України має право запроваджувати режим квотування або повну заборону його експорту. Дія цього положення не поширюється на експорт брухту та відходів чорних металів до країн, з якими Україна має відповідні взаємні міжнародні зобов’язання.

В рамках членства у Світовій організації торгівлі (далі – СОТ) за Україною зберігається право запроваджувати обмеження експорту в окремих чітко визначених угодами СОТ випадках, передбачених, зокрема статтею XI:2(a) Генеральної угоди про тарифи й торгівлю 1994 року (далі – ГАТТ 1994), та за умови дотримання встановлених вимог.

Так, у статті XI:2(a) ГАТТ 1994 передбачено можливість запровадження членами СОТ, як виняток, тимчасової заборони або обмеження експорту з метою попередження чи послаблення критичного дефіциту товарів, що мають вагомe значення для країни, що експортує.

Водночас відповідно до положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію) сторони повинні утримуватися від запровадження заходів обмежувального характеру, які йдуть врозріз із положеннями статті XI ГАТТ 1994 “Загальне скасування кількісних обмежень”.

Статтею 35 “Обмеження експорту або імпорту” Угоди про асоціацію передбачено, що жодна Сторона не повинна запроваджувати або зберігати в силі будь-які заборони чи обмеження або заходи еквівалентної дії щодо імпорту будь-якого товару іншої Сторони або експорту чи продажу для експорту будь-якого товару, призначеного для території іншої Сторони, за винятком випадків, передбачених Угодою про асоціацію або відповідно до статті XI ГАТТ 1994 та її приміток щодо тлумачення.

Аналогічні положення також містяться в Угоді про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії, вчиненій 08.10.2020.

Таким чином положення проекту постанови не застосовуватимуться щодо до товарів, які експортуються до держав-членів ЄС, Великої Британії і Північної Ірландії, держав-учасниць СНД (крім Російської Федерації). Також в угодах про вільну торгівлю з Ізраїлем, Канадою, Чорногорією, державами ЄАВТ за Сторонами збережено право не запроваджувати або не зберігати в силі будь-які заборони чи обмеження на експорт чи продаж на експорт будь-якого товару, призначеного для території іншої Сторони, за винятком випадків, передбачених статтею XI ГАТТ 1994.

Враховуючи викладене, відповідно до повноважень, наданих Кабінету Міністрів Законом України “Про металобрухт”, а також з урахуванням пропозицій асоціацій, об’єднань, підприємств металургійної галузі, Мінекономіки розроблено проект постанови.

3. Основні положення проекту акта

Проектом постанови пропонується запровадити тимчасову (до 31 грудня 2022 року) заборону вивезення за межі митної території України в митному режимі експорту брухту чорних металів (металобрухту), що класифікується за кодом згідно з УКТ ЗЕД 7204.

4. Правові аспекти

Закон України від 05.05.1999 № 619-XIV “Про металобрухт”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту постанови не потребує додаткових матеріальних і фінансових витрат з державного бюджету.

За наявною в Мінекономіки інформацією експертних організацій, реалізація проекту постанови забезпечить: збільшення обсягів валового випуску продукції в Україні на 2,49% (у грошовому вираженні оцінюється в 65 млрд. грн.), валової доданої вартості – на 1,6% і загального експорту – на 5,7%, а також дозволить збільшити кількість робочих місць на близько 194 тис., зокрема, у промисловості – на 115,9 тис. (фонд заробітної плати найманих працівників зросте на 1,49%, або на 28,4 млрд. грн.).

Водночас, в разі запровадження тимчасової заборони експорту металобрухту з України, прогнозується збільшення виплавки сталі в Україні приблизно на 5 млн. тонн на рік, що дозволить збільшити надходження до бюджетів усіх рівнів – на 17,6 млрд. грн. (прогнозовано, у цінах 2020 року).

6. Оцінка відповідності

У проекті постанови відсутні положення, що:

стосуються зобов’язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов’язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект постанови буде направлено до Національного агентства з питань запобігання корупції з метою визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

7. Прогноз результатів

Реалізація проекту постанови сприятиме стабілізації ситуації із забезпеченням потреби металобрухту на внутрішньому ринку України.

Реалізація проекту постанови впливатиме на ключові інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації проекту постанови на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Споживачі металобрухту	Позитивний	Реалізація проекту постанови позитивно вплине на баланс ринку металобрухту. Експорт металобрухту не буде заборонений повністю, оскільки не буде розповсюджуватись на країни, з якими Україна має відповідні взаємні міжнародні зобов'язання.
Трейдери (експортери) металобрухту	Частково негативний	
Держава	Позитивний (екологічна сфера)	При стабільному рівні виробництва металопродукції, забезпечення на належному рівні українських підприємств металобрухтом забезпечуватиме поступовий перехід на електросталеплавильний спосіб виробництва сталі та сприятиме скороченню викидів CO ₂ .

**Перший віце-прем'єр-міністр України –
Міністр економіки України**

Олексій ЛЮБЧЕНКО

_____ 2021 р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Про заборону експорту брухту чорних металів (металобрухту)”
(далі – проект постанови)

I. Визначення проблеми

За інформацією Об'єднання підприємств “Укрметаллургпром” відновлення світової економіки у 2021 році після кризових явищ, спричинених пандемією гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, призвело до непередбачуваних змін виробництва, пропозиції та споживання металопродукції у світі. Як наслідок, спостерігається розрив між пропозицією та споживанням, що реалізувалось у підвищення цін як на кінцеву металургійну продукцію, так і на сировину для її виробництва. За рік ціна на металобрухт зросла майже вдвічі (з 265 дол. США за тонну в травні 2020 року до 499 дол. США за тонну в травні 2021 року).

Таке зростання цін на металобрухт спричинило динамічне зростання експорту металобрухту з України протягом 2021 року. Так, у січні-серпні 2021 року, згідно з даними митної статистики, українські підприємства експортували металобрухту (за товарною позицією згідно з УКТ ЗЕД 7204) на суму 157,14 млн. дол. США, вагою 410,43 тис. тонн. – збільшено експорт брухту чорних металів в 29,5 разів у вартісних показниках та у 19,9 разів у кількісних показниках у порівнянні з аналогічним періодом минулого року.

З початку лютого 2021 року різниця між світовими котируваннями металобрухту і внутрішніми цінами перевищує рівень витрат при експорті. Вони складають 110 дол. США/тонна – на оплату мита, транспортування і портову перевалку. Це відкрило можливість для масштабного експорту цієї металургійної сировини.

За означеної динаміки (за оцінками експертних організацій) річний обсяг експорту металобрухту може перевищити 1 млн. тонн, що становить більше ніж половину загального обсягу поставок металобрухту на українські металургійні підприємства у 2020 році.

За прогнозами Об'єднання підприємств “Укрметаллургпром” відсутність цих обсягів металобрухту у внутрішніх споживачів (метзаводів) може призвести до виникнення дефіциту на ринку металобрухту (до кінця 2021 року дефіцит може скласти понад 500 тис. тонн), а також до зменшення виплавки сталі в Україні, і, як наслідок – до скорочення виробництва сталі на 9,5%, скорочення темпів росту ВВП на рівні 0,4%, втрата 25 тисяч робочих місць.

Відповідно до частини четвертої статті 12 Закону України “Про металобрухт”, виходячи з потреби брухту чорних металів, Кабінет Міністрів України має право запроваджувати режим квотування або повну заборону його експорту. Дія цього положення не поширюється на експорт брухту та відходів чорних металів до країн, з якими Україна має відповідні взаємні міжнародні зобов'язання.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000018233200EEF89400

Підписувач Любченко Олексій Миколайович

Дійсний з 25.05.2021 0:00:00 по 24.05.2023 23:59:59

Мінекономіки

4433-02/48005-03 від 01.10.2021 15:00

Враховуючи викладене, відповідно до повноважень, наданих Кабінету Міністрів Законом України “Про металобрухт”, а також з урахуванням пропозицій асоціацій, об’єднань, підприємств металургійної галузі, Мінекономіки розроблено проект постанови.

Дане питання справляє вплив на:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб’єкти господарювання,	+	
у тому числі суб’єкти малого підприємництва	+	

З урахуванням зростання цін на металобрухт, яке спричинило динамічне зростання його експорту з України проблема постачання металобрухту на українські підприємства не може бути розв’язана за допомогою ринкових механізмів.

На даний час, в Україні діють ставки вивізного (експортного) мита на металобрухт у розмірі 58 євро за 1 тону (Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку”).

Відповідно до Додатку I-C Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони на відходи та брухт чорних металів у 2021 році встановлена ставка вивізного (експортного) мита у розмірі 5,0 євро за тону (аналогічні положення щодо вивізного (експортного) мита на відходи та брухт чорних металів діють в рамках Угоди про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії).

З початку лютого 2021 року різниця між світовими котируваннями металобрухту і внутрішніми цінами знаходиться набагато вище рівня витрат при експорті. Вони складають 110 дол. США/тонна – на оплату мита, транспортування і портову перевалку. Це відкрило можливість для масштабного експорту цієї металургійної сировини.

Тому, співвідношення ставки вивізного (експортного) мита на металобрухт у розмірі 58 євро за 1 тону до вартості брухту скоротилася з 26,8% до 13,5%, що нівелює її ефект.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю розроблення проекту постанови є врегулювання питання забезпечення потреби брухту чорних металів (металобрухту) в Україні, зокрема для забезпечення вітчизняних металургійних підприємств металобрухтом, який утворився на території України, упередження стрімкому вивезенню

металобрухту для внутрішнього виробництва товару із більшою доданою вартістю.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Невтручання і залишення діючого механізму тарифного регулювання (вивізне (експортне) мито на металобрухт у розмірі 58 євро за 1 тону) експорту металобрухту з України (згідно із Законом України “Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку”)
Альтернатива 2	Запровадження тимчасової заборони на експорт металобрухту з України з урахуванням міжнародних зобов’язань України

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави та громадян, на рік

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Надходження до бюджету від сплати вивізного (експортного) мита суб’єктами господарювання при експорті металобрухту у розмірі 442,19 тис. грн., а також валютних надходжень в обсягах 82,86 млн. дол. США.	З урахуванням стрімкої динаміки експорту металобрухту, відсутність цих обсягів металобрухту у внутрішніх споживачів (метзаводів) може призвести до виникнення дефіциту на ринку металобрухту (до кінця 2021 року дефіцит може скласти понад 500 тис. тонн), а також до зменшення виплавки сталі в Україні, і, як наслідок – до скорочення виробництва сталі на 9,5%, скорочення темпів росту ВВП на рівні 0,4%, втрата 25 тисяч робочих місць
Альтернатива 2	Збільшення обсягів валового випуску продукції в Україні на 2,49% (у грошовому вираженні оцінюється в 65 млрд. грн.), валової доданої вартості – на 1,6% і загального експорту – на 5,7%, а також дозволить збільшити кількість робочих місць на близько 194 тис., зокрема, у промисловості – на 115,9 тис. (фонд заробітної плати найманих працівників зросте на 1,49%, або на 28,4 млрд. грн.).	Потенційно-можливі недонадходження до державного бюджету за рахунок зниження надходжень від сплати вивізного (експортного) мита, а також зменшення обсягів валютної виручки (прогнозовано) від експорту металобрухту.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб’єктів господарювання*

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб’єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	-	-	-	33

Питома вага групи у загальній кількості	-	-	-	-	100 %
---	---	---	---	---	-------

*Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію запропонованого регулювання, визначено на основі інформації Держмитслужби щодо обсягів експорту товарів, що класифікуються за кодом товарної позиції 7204 УКТ ЗЕД (у 2020 році, експорт вказаного товару здійснювався 33 суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності). Статистична інформація щодо розподілу суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, на великі, середні, малі та мікро у Мінекономіки відсутня.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Отримання валютної виручки від експорту металобрухту.	Втрата стратегічної сировини, яка може бути перероблена вітчизняними металургійними підприємствами.
Альтернатива 2	Прогнозується зростання виплавки металургійними підприємствами сталі в Україні.	Втрата валютної виручки для експортерів металобрухту. За 8 місяців 2021 було експортовано металобрухту брухту вартістю 157,14 млн. дол. США.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Вибір найбільш оптимального способу досягнення цілей полягає у визначенні найбільш ефективного заходу із забезпечення потреби брухту чорних металів (металобрухту) в Україні.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1	1	З урахуванням скорочення співвідношення ставки вивізного (експортного) мита на металобрухт до вартості такого брухту у світі, фактично нівелює її ефект, тому проблема залишиться не вирішеною
Альтернатива 2	3	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою. Крім того проект постанови являється тимчасовим (до 31 грудня 2022 року) заходом оперативного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Вигоди держави полягають в отриманні доходів до бюджету від сплати суб'єктами господарювання	Втрата стратегічної сировини, яка в перспективі може бути перероблена в Україні та створить	Миттєві тимчасові прибутки суб'єктів господарювання (пов'язані із збільшенням ціни на

	вивізного (експортного) мита. Зокрема за 8 місяців 2021 року такого мита було сплачено на суму 768,72 тис. грн (за інформацією Держмитслужби)	товарів із більшою доданою вартістю	металобрухт у світі) не виправдовуються стратегічними втратами економіки держави
Альтернатива 2	Прогнозуються збільшення обсягів валового випуску продукції в Україні на 2,49% (у грошовому вираженні оцінюється в 65 млрд. грн.), валової доданої вартості – на 1,6% і загального експорту – на 5,7%. Водночас, в разі запровадження тимчасової заборони експорту металобрухту з України, прогнозується збільшення виплавки сталі в Україні приблизно на 5 млн. тонн на рік, що дозволить збільшити надходження до бюджетів усіх рівнів – на 17,6 млрд. грн. (прогнозовано, у цінах 2020 року).	Можливі недонадходження до державного бюджету від сплати суб'єктами господарювання вивізного (експортного) мита	Максимальне поєднання вигод держави та суб'єктів господарювання.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Неефективність використання стратегічних ресурсів	X
Альтернатива 2	Максимальне поєднання вигод держави та суб'єктів господарювання (зокрема підприємств металургійної галузі)	Мінімальний

На сьогоднішній день відсутній альтернативний спосіб досягнення поставленої мети, окрім прийняття постанови у запропонованій редакції (альтернатива 2).

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Відповідно до частини четвертої статті 12 Закону України “Про металобрухт” запровадити тимчасову заборону вивезення за межі митної

території України в митному режимі експорту брухту чорних металів (металобрухту), що класифікується за кодом згідно з УКТ ЗЕД 7204

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Відповідно, розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не проводився.

Розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не проводився.

Прийняття та оприлюднення проекту постанови в установленому порядку забезпечить доведення його вимог до суб'єктів господарювання, центральних та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Проект постанови є нормативно-правовим актом оперативного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, тому строк його дії до 31 грудня 2022 року.

Постанова набирає чинності через 10 днів з дня її опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено за такими показниками результативності.

Цільова група суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта (зокрема трейдери (експортери) металобрухту, підприємства металургійної галузі).

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів, пов'язаних із дією постанови.

Рівень поінформованості з основних положень акта – достатній.

Суб'єкти господарювання будуть поінформовані щодо положень проекту постанови, оскільки проект постанови, аналіз регуляторного впливу до неї та повідомлення про оприлюднення зазначених документів було розміщено на

офіційному веб-сайті Мінекономіки (www.me.gov.ua) в розділі “Обговорення проектів документів”.

Після прийняття постанови Кабінету Міністрів України її буде офіційно оприлюднено згідно з вимогами Указу Президента України від 10.06.1997 № 503/97 “Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності” в офіційних друкованих виданнях.

Нормативно-правова база України у постійному доступі для громадян та суб’єктів господарювання розміщена на офіційному сайті Верховної Ради України у розділі “Законодавство”.

ІХ. Визначення заходів, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності акта

Базове відстеження результативності постанови Кабінету Міністрів України буде здійснюватись після набрання нею чинності, оскільки для цього використовуватимуться виключно статистичні дані, повторне відстеження результативності – за три місяці до дня закінчення строку її дії.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення не врегульованих або проблемних питань буде розглядатися необхідність внесення відповідних змін.

**Перший віце-прем’єр-міністр України –
Міністр економіки України**
“ _____ ” _____ 2021 року

Олексій ЛЮБЧЕНКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Про заборону експорту брухту чорних металів (металобрухту)”
(далі – проект постанови)

1. Мета

Забезпечення потреби брухту чорних металів (металобрухту) в Україні.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Забезпечення вітчизняних металургійних підприємств металобрухтом, який утворився на території України, набуває стратегічного значення для безперервного виробництва і постачання металопродукції для потреб вітчизняного військово-промислового комплексу, машинобудування, відновлення інфраструктури.

Кожна тонна повторно використаного металобрухту економить 1,5 тонн CO₂, 1,4 тонн залізної руди та 740 кг вугілля. Переробка брухту та сталі потребує лише 1/3 затрат енергії порівняно з виробництвом сталі з первинної сировини.

Повторне використання сировини стає одним із ключових напрямів у європейському виробництві. Воно не лише знижує витрати виробництва, а й несе довготривалий екологічний ефект, адже зменшує використання залізної руди, переробка якої призводить до значно більших витрат енергії й викидів CO₂.

Довідково: за інформацією експертних організацій, щорічні обсяги заготівлі металобрухту в Україні протягом 2007-2020 роках зменшилися майже втричі, відповідно, з 8,26 до 2,92 млн. тонн на рік.

Таке зниження обсягів заготівлі металобрухту обумовлене значним зменшенням обсягів металофонду в Україні, що є основним його джерелом. Так, загальний обсяг металофонду в Україні за цей період скоротився на 68 млн. тонн (-12%), переважно за рахунок легкодоступного брухту (амортизаційного фонду: обладнання тощо).

Через слабкий інвестиційний процес та продовження деіндустріалізації в Україні не відбувається відновлення металофонду, та погіршується його структура (скорочується питома вага легкодоступного брухту). Прогнозовано річні обсяги заготівлі металобрухту в Україні протягом найближчих 4 років складуть 2,3-2,5 млн. тонн на рік.

За інформацією Об'єднання підприємств “Укрметаллургпром” відновлення світової економіки у 2021 році після кризових явищ, спричинених пандемією гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, призвело до непередбачуваних змін виробництва, пропозиції та споживання металопродукції у світі. Як наслідок, спостерігається розрив між пропозицією та споживанням, що реалізувалось у підвищення цін як на кінцеву металургійну продукцію, так і на сировину для її виробництва. За

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B0400000018233200EEF89400](#)

Підписувач [Любченко Олексій Миколайович](#)

Дійсний з [25.05.2021 0:00:00](#) по [24.05.2023 23:59:59](#)

Мінекономіки

4433-02/47735-03 від 30.09.2021 09:03

рік ціна на металобрухт зросла майже вдвічі (з 265 дол. США за тонну в травні 2020 року до 499 дол. США за тонну в травні 2021 року).

Таке зростання цін на металобрухт спричинило динамічне зростання експорту металобрухту з України протягом 2021 року. Так, у січні-серпні 2021 року, згідно з даними митної статистики, українські підприємства експортували металобрухту (за товарною позицією згідно з УКТ ЗЕД 7204) на суму 157,14 млн. дол. США, вагою 410,43 тис. тонн. – збільшено експорт брухту чорних металів в 29,5 разів у вартісних показниках та у 19,9 разів у кількісних показниках у порівнянні з аналогічним періодом минулого року.

З початку лютого 2021 року різниця між світовими котируваннями металобрухту і внутрішніми цінами перевищує рівень витрат при експорті. Вони складають 110 дол. США/тонна – на оплату мита, транспортування і портову перевалку. Це відкрило можливість для масштабного експорту цієї металургійної сировини.

За означеної динаміки (за оцінками експертних організацій) річний обсяг експорту металобрухту може перевищити 1 млн. тонн, що становить більше ніж половину загального обсягу поставок металобрухту на українські металургійні підприємства у 2020 році.

Довідково: за інформацією експертних організацій Україна через тимчасову окупацію частини Донбасу втратила три крупних металургійних заводи сумарною потужністю майже 8 млн. тонн сталі/рік (Алчевський меткомбінат, Єнакіївський метзавод і Донецьксталь).

Сумарні потужності інших 10 українських металургійних підприємств складають 32 млн. тонн сталі/рік, однак протягом останніх років вони були завантажені на 65-75%. Такий рівень завантаженості потужностей був обумовлений слабким зовнішнім та внутрішнім попитом на металовироби, в т.ч. через COVID-19.

Водночас починаючи з 2021 року спостерігається збільшення попиту на сталь в світі та в Україні, обумовлене посткризовим відновленням економіки, і збільшенням інвестиційних витрат на інфраструктурні проекти в різних країнах. Очікується, що така ситуація триватиме протягом найближчих років, що сприятиме зростанню попиту на сталь, зокрема і українського виробництва.

Тому слід очікувати зростання виплавки сталі в Україні до 22 млн. тонн в 2021 році (що підтверджується результатами 1-го півріччя – 10,9 млн. тонн), до 23 млн. тонн в 2022 році, та до 24 млн. тонн в 2023 році.

Така динаміка виплавки сталі потребуватиме додаткового металобрухту, в обсязі 300 тис. тонн в 2021 році, та по 200 тис. тонн в 2022-2023 роках. Сумарно додатковий попит на металобрухт до 2023 року зросте на 700 тис. тонн, і складе щонайменше 3,6 млн. тонн в 2023 році. Це на 24% перевищує обсяги поставок металобрухту в 2020 році.

За прогнозами Об'єднання підприємств “Укрметаллургпром” відсутність цих обсягів металобрухту у внутрішніх споживачів (метзаводів) може призвести до виникнення дефіциту на ринку металобрухту (до кінця 2021 року дефіцит може скласти понад 500 тис. тонн), а також до зменшення виплавки

сталі в Україні, і, як наслідок – до скорочення виробництва сталі на 9,5%, скорочення темпів росту ВВП на рівні 0,4%, втрата 25 тисяч робочих місць.

Відповідно до частини четвертої статті 12 Закону України “Про металобрухт”, виходячи з потреби брухту чорних металів, Кабінет Міністрів України має право запроваджувати режим квотування або повну заборону його експорту. Дія цього положення не поширюється на експорт брухту та відходів чорних металів до країн, з якими Україна має відповідні взаємні міжнародні зобов’язання.

В рамках членства у Світовій організації торгівлі (далі – СОТ) за Україною зберігається право запроваджувати обмеження експорту в окремих чітко визначених угодами СОТ випадках, передбачених, зокрема статтею XI:2(a) Генеральної угоди про тарифи й торгівлю 1994 року (далі – ГАТТ 1994), та за умови дотримання встановлених вимог.

Так, у статті XI:2(a) ГАТТ 1994 передбачено можливість запровадження членами СОТ, як виняток, тимчасової заборони або обмеження експорту з метою попередження чи послаблення критичного дефіциту товарів, що мають вагомe значення для країни, що експортує.

Водночас відповідно до положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію) сторони повинні утримуватися від запровадження заходів обмежувального характеру, які йдуть врозріз із положеннями статті XI ГАТТ 1994 “Загальне скасування кількісних обмежень”.

Статтею 35 “Обмеження експорту або імпорту” Угоди про асоціацію передбачено, що жодна Сторона не повинна запроваджувати або зберігати в силі будь-які заборони чи обмеження або заходи еквівалентної дії щодо імпорту будь-якого товару іншої Сторони або експорту чи продажу для експорту будь-якого товару, призначеного для території іншої Сторони, за винятком випадків, передбачених Угодою про асоціацію або відповідно до статті XI ГАТТ 1994 та її приміток щодо тлумачення.

Аналогічні положення також містяться в Угоді про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії, вчиненій 08.10.2020.

Таким чином положення проекту постанови не застосовуватимуться щодо до товарів, які експортуються до держав-членів ЄС, Великої Британії і Північної Ірландії, держав-учасниць СНД (крім Російської Федерації). Також в угодах про вільну торгівлю з Ізраїлем, Канадою, Чорногорією, державами ЄАВТ за Сторонами збережено право не запроваджувати або не зберігати в силі будь-які заборони чи обмеження на експорт чи продаж на експорт будь-якого товару, призначеного для території іншої Сторони, за винятком випадків, передбачених статтею XI ГАТТ 1994.

Враховуючи викладене, відповідно до повноважень, наданих Кабінету Міністрів Законом України “Про металобрухт”, а також з урахуванням пропозицій асоціацій, об’єднань, підприємств металургійної галузі, Мінекономіки розроблено проект постанови.

3. Основні положення проекту акта

Проектом постанови пропонується запровадити тимчасову (до 31 грудня 2022 року) заборону вивезення за межі митної території України в митному режимі експорту брухту чорних металів (металобрухту), що класифікується за кодом згідно з УКТ ЗЕД 7204.

4. Правові аспекти

Закон України від 05.05.1999 № 619-XIV “Про металобрухт”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту постанови не потребує додаткових матеріальних і фінансових витрат з державного бюджету.

За наявною в Мінекономіки інформацією експертних організацій, реалізація проекту постанови забезпечить: збільшення обсягів валового випуску продукції в Україні на 2,49% (у грошовому вираженні оцінюється в 65 млрд. грн.), валової доданої вартості – на 1,6% і загального експорту – на 5,7%, а також дозволить збільшити кількість робочих місць на близько 194 тис., зокрема, у промисловості – на 115,9 тис. (фонд заробітної плати найманих працівників зросте на 1,49%, або на 28,4 млрд. грн.).

Водночас, в разі запровадження тимчасової заборони експорту металобрухту з України, прогнозується збільшення виплавки сталі в Україні приблизно на 5 млн. тонн на рік, що дозволить збільшити надходження до бюджетів усіх рівнів – на 17,6 млрд. грн. (прогнозовано, у цінах 2020 року).

6. Оцінка відповідності

У проекті постанови відсутні положення, що:

стосуються зобов’язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов’язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект постанови буде направлено до Національного агентства з питань запобігання корупції з метою визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

7. Прогноз результатів

Реалізація проекту постанови сприятиме стабілізації ситуації із забезпеченням потреби металобрухту на внутрішньому ринку України.

Реалізація проекту постанови впливатиме на ключові інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації проекту постанови на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Споживачі металобрухту	Позитивний	Реалізація проекту постанови позитивно вплине на баланс ринку металобрухту. Експорт металобрухту не буде заборонений повністю, оскільки не буде розповсюджуватись на країни, з якими Україна має відповідні взаємні міжнародні зобов'язання.
Трейдери (експортери) металобрухту	Частково негативний	
Держава	Позитивний (екологічна сфера)	При стабільному рівні виробництва металопродукції, забезпечення на належному рівні українських підприємств металобрухтом забезпечуватиме поступовий перехід на електросталеплавильний спосіб виробництва сталі та сприятиме скороченню викидів CO ₂ .

**Перший віце-прем'єр-міністр України –
Міністр економіки України**

Олексій ЛЮБЧЕНКО

_____ 2021 р.